

[Henry Christensen.]

Vi starter derfor 1972 med et højt omkostningsniveau.

Også fra det andet hovedområde, hvorfra inflationstendenserne gennem tiderne er udgået, kan der forventes et betydeligt pres. Byggeomfanget er for tiden stærkt stigende; igangsættelserne viser det, restinvesteringerne i det igangværende byggeri var en snes procent højere ved nytår 1972 end året før, og det økonomiske sekretariat venter en stigning i byggeaktiviteten på 8-10 pct. På den anden side hæfter sekretariatet sig stærkt ved tendenserne til fald i opsparingskvotaen, dvs. den del af indkomsterne, som folk sparer op, og dermed i den opsparing, der bliver til at finansiere det øgede byggeri med. Disse tendenser varsler risiko for en fornyet økonomisk ophedning hen på 1972 med nye økonomiske vanskeligheder, og dette er vel baggrunden for, at regeringen overhovedet gik ind i overvejelser om beskæring af den offentlige udgiftsstigning. Man må nok også spørge, om disse tendenser netop er den rette baggrund for en fornyet oppustning af de offentlige budgetter og en slækkelse af statsfinanserne, sådan som finanslovsforslaget jo er udtryk for. Når man kommer til, at der i de offentlige finanser under ét skulle ligge en vis stramning, må man ikke overse, at denne forventning er knyttet til to meget usikre faktorer: skønet over kommunernes overskud i det kommende år og forløbet af kildeskatteindbetalingerne.

Det var derfor et af de vigtigste og måske det vigtigste led i den forrige regerings økonomiske politik som nævnt, at væksten i de offentlige udgifter år for år blev nedbragt. Vi oplevede under denne proces en voldsom kritik fra S og SF, og det svækker måske de to partiers anstrengelser i øjeblikket. Det var ikke desto mindre et væsentligt bidrag til ændringen af den økonomiske udviklingslinje, som vi har kunnet konstatere. Det er derfor et farligt og tungt ansvar, den nuværende regering påtager sig ved at gøre det modsatte, nemlig lade de offentlige udgifter så hurtigt pumpe sig yderligere stærkt i vejret. Og det er ikke rigtigt, når økonomiministeren så ofte har villet argumentere med, at der skete et socialt tilbageskridt under den forrige regering. Der skete det modsatte, og det vil økonomiministeren

kunne fordybe sig nærmere i, hvis han vil gå til sit departement derom.

Det er derfor et kernepunkt, at regeringen og SF nu vil gennemtvinge forhøjelser af bevillingsreserverne til nye udgifter på 575 mill. kr., uden at dette er modsvaret af større og gennemførte besparelser. Det sker oven i de i forvejen eksisterende udgiftsstigninger på omkring 5 milliarder kr. Det betyder, som vi også har hørt, at den reale vækst i de offentlige udgifter nu bliver $5\frac{1}{2}$ - $5\frac{3}{4}$ pct. i et samfund, hvor produktivitetsstigningen ikke kan sættes højere end til 3-4 pct. Derved sker der et brud på de sidste års hårdt tilkæmpede udvikling. Det er så meget desto mere alvorligt, som der efter al sandsynlighed kunne blive ganske gode betingelser for at sætte frigjorte ressourcer ind på eksportsiden, det, som Danmark trænger til, og det område, hvor indsatsen i den økonomiske politik nu skulle være gjort.

Vi må derfor bedømme regeringens politik som kortsynet, og følgerne kan blive nok så alvorlige, også af socialt alvorlig art. Da det samtidig sker på det område i den økonomiske politik, hvor regeringens indflydelse er absolut størst, er ansvaret tilsvarende stort for regeringen. Den må selv være klar herover, være klar over, at den handler forkert, og det er vel også det, der gav sig udslag i økonomiministerens interesse for kulegravning.

At en socialdemokratisk regering selv erkendte nødvendigheden af at sætte ind med ekstraordinære sparebestræbelser, var noget nyt, ikke mindst i forhold til socialdemokratiets voldsomme kritik mod den forrige regerings besparelser. Derfor var der naturligvis også hos os glæde over de omvendte, hvis blot man havde fornøden tillid til, at omvendelsen kunne holde. Det var ud fra denne glæde og i erkendelse af besparelsepolitikens absolutte nødvendighed, vi accepterede forsøget og opfordringen fra regeringen til den usædvanlige fremgangsmåde, nemlig totalt hemmelige forhandlinger.

Vor bekymring for metoden lå jo i, at de mange gode kræfter, der findes i socialdemokratiet, måske ikke var stærke nok til at sikre et loyalt og fast samarbejde om besparelspolitikken under den foreliggende form. Vi frygtede også, at i bedste fald skulle metoden være at få oppositionspar-